

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SPEKTRET

Nr. 6.

Den 26. Juni 1917.

2. Aarg.

Drebbels Mikroskop.

Ved M. Due.

I Alkmaar i det nordlige Holland levede der i Begyndelsen af det syttende Aarhundrede en lærd Fysiker ved Navn Kornelius Drebbel. Det var ham, som opfandt det sammensatte Mikroskop, der betegnede et umaadeligt Fremskridt for Studiet af Naturvidenskaberne. Med dette Mikroskop opdagede han en utallig Mængde smaa Væsner i en Vanddraabe, de saakaldte Infusorier, der er usynlige for det blotte Øje. Ligeledes viste han, at der i Ost lever utallige smaa Bakterier. Og hvad han saaledes saa i sit Mikroskop, viste han sine Venner og Andre, som havde Lyst til at se det.

Eksperimentet med Osten kunde imidlertid nær have faaet ubehagelige Følger for

Drebbel. I Alkmaar var der nemlig stor Omsætning af den kendte, kugleformede Ost, der af Egnens Landmænd solgtes ril Opkøbere paa Torvet. Nogle af disss Handelsmænd begav sig til Drebbel. »Hr. Doktor«, sagde deres Ordfører, »er det sandt, at De har opfundet et højst mærkeligt Apparat, ved hvis Hjælp man kan paavise, at der selv i den mindste Ubetydelighed af vor Ost findes en utallig Mængde smaa Mider?«

»Ja, det er rigtigt nok«, svarede Naturforskeren. »Hvis de Herrer ønsker det, kan De selv overbevise Dem om Rigtigheden.«

»Det vilde vi meget gerne.«

Drebbels Frokost stod paa Bordet. Af et Stykke Ost skar han et lille, tyndt Snit, lagde det under Mikroskopet og lod de tre Købmænd betragte det.

De blev forbavsede, ja, bestyrkede over, hvad de saa.

Grammofonen.

Sergenten: „Hør 48. De staar der og maaber akkurat ligesom gamle Kolunbus, da han første Gang saa New-York.“

En Rejsende kommer løbende hen imod Stationsbygningen og raaber: „Hor Drager, tror De, at jeg kan naa Sekstoget?“

Drageren: „Det kommer an paa, hvor hurtigt Herren kan rende, — det gik for et Minut siden“.

Af Lokalbanens Reglement.

Naar to Tog kommer kørende imod hinanden, har Lokomotivføreren at holde, indtil Togene er komne forbi hinanden;

Paa Posthuset: „Dette Brev her er for tungt, der maa et Frimærke paa til“.

„Ja, det kan De bilde Tosser ind! Brevet bliver da ikke lettere, fordi der sættes et Frimærke mere paa det“.

Abraham Lincoln.

Den 22 September er det cirka 50 Aar siden, at Abraham Lincoln udsendte sin Forordning om Slavernes Frigivelse.

I en elendig Nybyggerhytte i det paa de Tider uopdyrkede og vilde Kentucky fødtes for godt hundrede Aar siden en lille, fattig og upaaagtet Dreng der fik Navnet Abraham Lincoln. Hans «Hjem» var tømret sammen af raa Træstammer og lignede mere et Skur end en Menneskebolig,

Hans Barndom var snæver og glædesløs. Han sov paa et Loftsrum, hvortil Solen aldrig kom op. Egnen var øde. Vejrliget var barsk. Et Stykke groft Brød med en Slat Mælk var for ham en Herreret. Møllen laa 3 Mil borte. Til Skolen var der snart lige saa langt. Og hvad lærte man dér?

Abraham Lincoln lærte ingen Ting i sin Skole. Han vilde helst læse og lære sig Tingene paa egen Haand. Saa blev han borte fra den kedsommelige Skole, og Ingen lagde ham Hindringer i Vejen.

Hans Moder døde tidligt;

hans Stedfader, hvem han iøvrigt elskede indtil Tilbedelse hele sit Liv igennem, fortæller om ham: Bøger var vanskelige at faa, hvem havde Bøger? Af og til fik han opspurgt, at En og Anden Mile borte havde en Bog, der var god at læse. Saa tog han af Sted for at laane den. Alt, hvad han læste, der interesse-rede ham særligt, skrev han op og gemte det.

Bøgerne fra hans Drengear var særlig de gamle, græske Fabler med Billeder fra Dyrenes Verden som Spejl for visse enkle Livssandheder. En anden Yndlingbog var Levnedstegninger af Washington. Denne Amerikas store Frihedshelt, der med urokkelig Hæderlighed steg fra smaa Kaar til General og Præsident men først og fremmest blev de Forenede Staters Befrier fra Englands Voldsherredomme, var fra tidligste Tid hans store, maaske hans eneste store Idéal her paa Jorden.

Nogen kvik Dreng var han ikke i Ordets almindelige Forstand. Ofte var han tungsin-dig; han havde saa meget at fordoje og tænke over, synes han. Rent uvilkaarligt havde han et levende Had til al Slags Undertrykkelse og til

Misbrug af Styrke. Dyrplageri satte ham i Harnisk, og da han for første Gang i Livet saa' bundne Slaver bliver mishandlede som Dyr, blev Drengen syg af Forbitrelse, og han glemte aldrig senere den Dag og det Indtryk.

(Fortsættes.)

Petroleum.

Næst efter Gassen og Elektriciteten er Petroleum vort vigtigste Belysningsmiddel.

Petroleum eller Stenolie, som denne brændbare Vædske undertiden ogsaa kaldes, har været kendt langt tilbage i Oldtiden og brugtes saavel i Kalifernes Bagdad som af de gamle Ægyptere, og da Europæerne kom til Amerika, fandt de der Petroleum som et af Befolkningen kendt Belysningsmiddel, om end dets Anvendelse var ret indskrænket.

Det var dog først i Midten af det nittende Aarhundrede, at Petroleum rigtig for alvor kom i Brug, idet en Mand ved et Tilfælde opdagede de uhyre Petroleumskilder, som

findes i Jorden i den nord-amerikanske Stat Pensylvanien. Af europæiske Lande er Rusland og Rumænien meget Petroleumsproducerende. Vædsken ledes fra Jordens Indre op gennem høje Rør i de saakaldte Petroleums-taarne (Sonder), hvorfra den føres videre ud til Raffinaderierne.

V. N.

Den hvide Død.

Ét af de mærkeligste Natur-fænomenet, der er ejendommelige for Passene i Klippebjergene i Nordamerika, er den forunderlige Storm, som Indianerne kalder „Den hvide Død”. For nogle Aar tilbage rejste et Selskab af tre Kvinder og to Mænd over Bjergene. Det var en smuk Februardag, meget kold, men klar Solskin, og Luften var saa ren som Krystal.

Pludselig lægger en af Kvinderne Haanden over sit Ansigt og siger, at hun er blevet stukket. Lidt efter siger de andre af Selskabet detsamme. Ogdøg vidstede, at de var intet levende Insekt i denne Temperatur. Et Øjeblik efter

forsvandt Bjergene i en Sky af Taage, hvilket var meget usædvanligt paa den Tid af Aaret. De drog videre, og faa Minutter senere rejste der sig en svag Vind, og Luften var med det samme fyldt af hvide Smaadele, der glimrede som Diamantstøv i Solskinnet. Endelig kom de til en Hytte, hvorfra man vinkede til dem, at de skulde standse. En Mand, der havde sit Hoved tilhyllet, kom hen mod deres Fører og rakte ham et Papir, hvorpaa der var skrevet:

„Kom straks i Hus, eller Stormen dræber Jer. Tål ikke saa længe I er ude”.

De rejsende spildte ikke Tiden, men kom indenfor og fik ogsaa deres Hest under Tag; men inden en Times Forløb var de alle angrebet af en heftig Hoste ledsaget af Feber. Før næste Dag var en af Kvinderne død af Lungebetændelse. De øvrige kom over det.

Smedens Hund.

Ude i Landsbyen Gummeløse boede „Per Smed” og „Jep Murer” Side om Side. De skændtes altid og Stridens Udfald blev bestan-

dig til Fordel for den rolige, stadig drillende Smed, som altid fik den opfarende Murer til at forløbe sig.

En Dag kom Jep Murer farende ind i Smedien med et triumferende Grin om Munden:

„Halløj, Du Smed!“ raabte han. „Op med Brikerne, Du er idømt en Bøde paa 10 Kroner!“

Smeden: 10 Kroner? — Hvad er den a'?

Mureren: Hvad den er a'? —

Ja, det skal du snart faa at vide. — Jeg er vis paa at Du gladeliden ofrer det og siger Tak til, om jeg vil tie med Historien.

Smeden: Ah! Naa, Du kan en Historic, sødeste Jep — hvo' dan æ den da?

Mureren (arrig): Hvo' dan hvo' dan — ja rentud sagt, din Hund har bidt min Søn i Haanden.

Smeden: Hvad siger Du — har jeg bidt din Søn?

Mureren: Jeg siger, Din Hund.

Smeden: Naa saa det siger Du — tør du vove at sige Din Hund til mig? — Ja, bi Du, kun, min gode Jep — det skal blive dig en drøj Spas.

Mureren: Sludder! — Jeg siger jo bare, at din Hund har bidt.

Smeden: Ja det har jeg, for Pokker hørt engang før, men den bliver kriminel, vil jeg sige Dig.

Mureren (fortvivlet): Men saa

hør dog for hvordan det hele er gaaet til. Lille Peter sidder for lidt siden ude Dørtrinnet og spiser sin Mel'mad. I det samme kommer der en stor gul Hund farende, lille Peter ta'er saa en Stok og slaar efter Hunden. Men saa — — Smeden (afbrydende): Næ, sikke da en lille Slubbet, den Peter — at rykke Halen af en uskyldig Hund — —

Mureren (rasende): Nej, det var Halen — —!

Smeden: Naa, saa Du kommer her og vil have 10 Kr. fordi din Dreng har slaaet min Hund og rykket Halen af den.

Mureren: Men det er jo det sorteste Løgn altsammen — Din Hund har — —

Smeden: Naa — er'et nu Løgn altsammen? — Og saa kommer Du her og smører mig en Løgn og tror oven i Købet, at Du kan faa Penge til. — Næ, hør nu Jep — den er for tyk.

Mureren: (stampende i Gulvet): Nej, for.....! Jeg vil have de 10 Kr., fordi min Dreng — —.

Smeden: Fordi Din Dreng har rykket Halen af min Hund, ja.

(Forts.)

Annoncer.

Hatte og Sportshuer

købes billigst hos

Thomas Ulf,
Tlf. 570.

Skrive- og Tegne- materialer

købes bedst hos

Severin Wulff.
Søndergade 3.

Fine

Festtelegrammer

køber man altid smukkeste i
Vejle Reklame-Bureau.
Telefoner 1111 og 1001.

„PAPYRUS“
*Papirvarer & Kontor-
artikler,*
Skolerekvisitter,
Læderpenaler,
Pencala,
Guldfyldepenne.

*Skolebøger
og Skolemateriel.
Største Udvalg!
Hvidehus Boglade.*

P. Jørgensen's
Cigarforretning
Sønderbrogade 1,
anbefales.

Drengeklædninger, Stor-
trøjer, Ulsters,
Regnslag og Huer
købes bedst og billigst hos
Bertel Jensen,
Kirketorvet 14.

Nielsen Helmars
Cigarforretning,
Tlf. 701. Kirketorvet. Tlf. 701.

J. Mathiesen,
Kolonial & Urtekram
Jernbanegade 1.
Tlf. 869. Tlf. 869.